

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (седми състав)

17 септември 2020 година *

„Преюдициално запитване — Околна среда — Насърчаване на комбинираното производство на енергия — Национална правна уредба, която предвижда схема за насърчаване — Схема за насърчаване в полза на невисокоефективни съоръжения за комбинирано производство, която се прилага и след 31 декември 2010 г.“

По дело C-92/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия) с акт от 11 октомври 2018 г., постъпил в Съда на 5 февруари 2019 г., в рамките на производство по дело

Burgo Group SpA

срещу

Gestore dei Servizi Energetici SpA — GSE,

в присъствието на:

Ministero dello Sviluppo economico,

Autorità per l'Energia elettrica e il Gas,

СЪДЪТ (седми състав),

състоящ се от: P. G. Xuereb, председател на състава, T. von Danwitz и A. Kumin (докладчик), съдии,

генерален адвокат: G. Hogan,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Burgo Group SpA, от R. Montanaro, L. G. Ferrua Magliani и E. Assuntini, avvocati,
- за Gestore dei Servizi Energetici SpA — GSE, от A. Police, A. Pugliese и P. R. Molea, avvocati,

* Език на производството: италиански.

- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- за Европейската комисия, от G. Gattinara, D. Recchia, K. Talabér-Ritz и Й. Г. Маринова, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 12, параграф 3 от Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕИО (ОВ L 52, 2004 г., стр. 50; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 2, стр. 107), на член 107, параграф 1 ДФЕС и на принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Burgo Group SpA и Gestore dei Servizi Energetici SpA — GSE (дружество за управление на енергийните услуги, Италия) по повод отказа на последното да предостави на Burgo Group предимствата да се ползва от схема за подпомагане, предвиждаща по-специално освобождаване от закупуването на „зелени сертификати“.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Директива 2004/8 е приета на основание член 175, параграф 1 ЕО в рамките на политиката на Европейския съюз в областта на околната среда.
- 4 Съображения 1, 2, 11, 15, 16, 24, 26 и 32 от тази директива гласят:

„(1) Понастоящем в Общността не се използва изцяло потенциалът за използване на комбинираното производство на енергия като мярка за икономия на енергия. Насърчаването на високоефективно комбинирано производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия, е приоритет на Общността, предвид потенциалните ползи от комбинираното производство на енергия по отношение икономия на първична енергия, избягване загуби по мрежата и намаляване на емисии, по-специално на парникови газове. В допълнение, ефективното използване на енергията чрез комбинирано производство може също да допринесе положително за сигурността на енергоснабдяването и [за] конкурентно[то] положение на Европейския съюз и неговите държави членки. Поради това е необходимо да се вземат мерки, за да се осигури по-доброто използване на този потенциал в рамките на вътрешния енергиен пазар.

(2) Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. [относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и отменяща Директива 96/92/ЕО — Декларации относно дейностите по понижаване на класирането и управлението на отпадъци (ОВ L 176, 2003 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 2,

стр. 107)] установява общи правила за производството, предаването, разпределението и снабдяването с електроенергия в рамките на вътрешния пазар на електроенергия. В този смисъл развитието на комбинираното производство на енергия допринася за увеличаване на конкуренцията, също и по отношение на нови участници на пазара.

[...]

- (11) В настоящата директива високоефективното комбинирано производство на енергия се дефинира от икономии на енергия, получени от комбинираното производство вместо отделното производство на топлоенергия и електричество. Икономии на енергия от повече от 10 % покриват изискванията на термина „високоефективно комбинирано производство на енергия“. С оглед постигането на максимални икономии на енергия, и за да се избегне загубата на икономии на енергия, трябва да се обърне най-сериозно внимание на работното състояние на агрегатите за комбинирано производство на енергия.

[...]

- (15) Основната цел на настоящата директива следва да бъде установяването на хармонизиран метод за изчисляване на електричеството от комбинирано производство на енергия и на необходимите насоки за използването му, като се отчитат методологиите, които понастоящем са в процес на разработване от европейските организации за стандартизация. Този метод трябва да бъде приспособим, за да може да отчита техническия напредък. Прилагането на изчисленията от приложения II и III за агрегати за комбинирано микро-производство на енергия биха могли, в съответствие с принципа на пропорционалност, да се основават на стойности, получени от процес на изпитване на образец, които да са сертифицирани от компетентен, независим орган.

- (16) Дефинициите за комбинирано производство на енергия и високоефективно комбинирано производство на енергия, използвани в настоящата директива не засягат използването на различни дефиниции в националното законодателство за цели, различни от тези, предвидени в настоящата директива. [...]

[...]

- (24) Обществената подкрепа трябва да е в съответствие с разпоредбите на насоките на Общността относно държавната помощ за опазване на околната среда, включително относно ненагрупването на помощ. Тези насоки понастоящем дават възможност за някои видове обществена подкрепа, ако може да се покаже, че мерките за насърчаване са [полезни за] опазването на околната среда, тъй като ефективността от пренасочване на средства е особено висока, защото мерките ще позволят да се намали консумацията на енергия или защото производственият процес ще бъде по-малко вреден за околната среда. Такава подкрепа в някои случаи ще е необходима за по-пълното използване на възможностите за комбинирано производство на енергия, по-специално за да се отчете необходимостта за приемане на външните разходи.

[...]

- (26) Държавите членки прилагат на национално ниво различни механизми за насърчаване на комбинираното производство на енергия, включително инвестиционна помощ, освобождаване от или намаляване на данъци, зелени сертификати и схеми за пряка подкрепа на цените. Едно важно средство за постигане целите на настоящата директива е да се гарантира правилното функциониране на тези механизми, докато започне да действа

хармонизирана рамка на Общността, за да се поддържа доверието на инвеститорите. Комисията възнамерява да наблюдава положението и да докладва за придобития опит от прилагането на националните схеми за подпомагане.

[...]

(32) В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, предвидени в член 5 [ЕО], основните принципи, осигуряващи рамката за насърчаване на комбинираното производство на енергия на вътрешния пазар, следва да се създават на ниво Общност, но подробното прилагане следва да се остави на държавите членки, така че всяка държава членка да избере режима, който отговаря най-добре на нейното конкретно положение. Настоящата директива се ограничава до необходимия минимум за постигането на тези цели и не излиза извън рамките на необходимото за това“.

5 Съгласно член 1 от посочената директива нейната цел „е да увеличи енергийната ефективност и да подобри сигурността на снабдяването посредством създаването на рамка за насърчаване и развитие на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електроенергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия и икономии на първична енергия на вътрешния енергиен пазар, като се вземат предвид конкретните национални обстоятелства, особено по отношение климатичните и икономическите условия“.

6 В член 2 от Директива 2004/8 се посочва, че тя „се прилага по отношение на комбинираното производство на енергия, както е дефинирано в член 3 и технологиите за комбинирано производство на енергия, изброени в приложение I“.

7 Съгласно член 3 („Дефиниции“) от тази директива:

„По смисъла на настоящата директива се прилагат следните дефиниции:

а) „комбинирано производство на енергия“ означава комбинираното производство в един процес на термична енергия и електрическа и/или механична енергия;

[...]

и) „високоефективно комбинирано производство на енергия“ означава комбинирано производство на енергия, отговарящо на критериите на приложение III;

[...]“.

8 Член 7 („Схеми на насърчаване“) от тази директива предвижда в параграф 1:

„Държавите членки осигуряват насърчаването на комбинираното производство на енергия — съществуващи и бъдещи агрегати — да се основава на търсенето на полезна топлоенергия и на икономии на първична енергия в светлината на съществуващите възможности за намаляване на търсенето на енергия посредством други икономически приемливи или екологично изгодни мерки, като други мерки за енергийна ефективност“.

9 Член 12 („Алтернативни методи на изчисление“) от Директива 2004/8 предвижда в параграф 3:

„До края на 2010 г. държавите членки могат, използвайки алтернативни методологии, да определят едно комбинирано производство на енергия като високоефективно без да удостоверяват, че продукцията от комбинираното производство на енергия отговаря на критериите в приложение III, буква а), ако на национално ниво е доказано, че продукцията от комбинираното производство на енергия, определено от такава алтернативна методология за изчисляване средно отговаря на критериите в приложение III, буква а). [...]“.

- 10 Приложение III („Методология за определяне на ефективността на процеса на комбинирано производство на енергия“) към тази директива предвижда в буква а), че за целите на същата директива високоефективното комбинирано производство на енергия трябва да отговаря на различни критерии, по-специално на този, съгласно който „комбинираното производство от агрегати за комбинирано производство на енергия осигурява икономии на първична енергия, изчислени съгласно буква б), от поне 10 % в сравнение с референтните количества за отделно производство на топлоенергия и електричество“.

Италианското право

Законодателен декрет № 79/1999

- 11 Decreto legislativo n. 79 — Attuazione della direttiva 96/92/CE recante norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica (Законодателен декрет № 79 за транспониране на Директива 96/92/CE относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия) от 16 март 1999 г. (GURI бр. 75 от 31 март 1999 г.), към момента на настъпване на фактите по главното производство (наричан „по-нататък Законодателен декрет № 79/1999“) предвижда в член 2, параграф 8:

„Комбинираното производство е комбинирано производство на електроенергия и топлоенергия при условията, определени от [Autorità per l'Energia elettrica e il Gas (Орган за електроенергия и газ, Италия) (наричан по-нататък „АЕЕГ“)], което гарантира значителна икономия на енергия в сравнение с отделното производство“.

- 12 Съгласно член 3, параграф 3 от този законодателен декрет:

„[АЕЕГ] определя условията, които могат да гарантират на всички ползватели на мрежата свободен достъп при едни и същи условия, безпристрастност и неутралност на услугата за пренос и диспечирание. При упражняването на това правомощие Органът преследва целта за възможно най-ефективно използване на произведената електроенергия или във всички случаи инжектирана в националната електроенергийна мрежа при спазване на техническите изисквания на последната. Освен това Органът предвижда задължението за приоритетно използване на електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници, и тази, произведена от комбинирано производство“.

- 13 Член 11 от посочения законодателен декрет предвижда:

„1. За да се поддържа използването на енергия от възобновяеми източници, икономите на енергия, намаляването на емисиите на въглероден диоксид и използването на националните енергийни ресурси, считано от 2001 г., вносителите и отговарящите за съоръженията субекти, които всяка година внасят или произвеждат електроенергия от невъзобновяеми енергийни източници, са длъжни да инжектират в националната мрежа през следващата година квота за зелена електроенергия от съоръжения, които са влезли в експлоатация или са увеличили производството си в границите на допълнителните производствени мощности след влизане в сила на настоящия декрет.

2. Предвиденото в параграф 1 задължение се прилага към вноса и производството на електроенергия, включително комбинираното производство, собственото потребление на електроцентралата и износа при повече от 100 GWh; квотата по параграф 1 се определя първоначално на два процента от тази енергия, превишаваща 100 GWh.

3. Същите субекти могат да изпълнят това задължение и като придобият, изцяло или частично, еквивалентната квота или свързаните с това права от други производители, при условие че произведената от възобновяеми източници енергия бъде инжектирана в националната електроенергийна мрежа или при оператора на националната преносна система. [...]

4. Операторът на националната преносна система гарантира предимство на електроенергията, произведена от съоръжения, използващи в посочения ред възобновяеми енергийни източници, системи за комбинирано производство на енергия, въз основа на специфични критерии, определени от [AEEG], и национални източници на първична енергия, като последните са за максимална годишна квота, която не надвишава петнадесет процента от цялата първична енергия, необходима за производството на консумираната електроенергия.

[...]“.

- 14 От акта за преюдициално запитване е видно, че считано от 1 януари 2016 г. механизмът за насърчаване, предвиден в член 11, параграфи 1–4 от Законодателен декрет № 79/1999 е премахнат по отношение на съоръженията за комбинирано производство на енергия, различни от тези, които са за високоефективно комбинирано производство, с член 25 от Decreto legislativo n. 28 — Attuazione della direttiva 2009/28/CE sulla promozione dell'uso dell'energia da fonti rinnovabili, recante modifica e successiva abrogazione delle direttive 2001/77/CE e 2003/30/CE (Законодателен декрет № 28 за транспониране на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО) от 3 март 2011 г. (редовна притурка към GURI бр. 71 от 28 март 2011 г.).
- 15 Освен това запитващата юрисдикция уточнява, че с Decreto legislativo n. 102 — Attuazione della direttiva 2012/27/UE sull'efficienza energetica, che modifica le direttive 2009/125/CE e 2010/30/UE e abroga le direttive 2004/8/CE e 2006/32/CE (Законодателен декрет № 102 за транспониране на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО) от 4 юли 2014 г. (GURI бр. 165 от 18 юли 2014 г.) датата на премахване на механизма за насърчаване се изменя на 19 юли 2014 г.

Решение № 42/02 на AEEG

- 16 В съответствие с член 2, параграф 8 от Законодателен декрет № 79/1999 с Решение № 42/02 от 19 март 2002 г. АЕЕГ определя необходимите минимални условия, за да може съоръжение за производство на електроенергия да се квалифицира като „комбинирано производство на енергия“.

Законодателен декрет № 20/2007

- 17 Decreto legislativo n. 20 — Attuazione della direttiva 2004/8/CE sulla promozione della cogenerazione basata su una domanda di calore utile nel mercato interno dell'energia, nonché modifica alla direttiva 92/42/CEE (Законодателен декрет № 20 за транспониране на Директива 2004/8) от 8 февруари 2007 г. (GURI бр. 54 от 6 март 2007 г.) в редакцията му, приложима към момента на настъпване на фактите по главното производство (наричан по-нататък „Законодателен декрет № 20/2007“) предвижда в член 3, параграф 1:

„До 31 декември 2010 г. и без да се засяга прилагането на параграф 2, комбинираното производство на енергия, което отговаря на определението по член 2, параграф 8 от Законодателен декрет [№ 79/1999], се счита за високоефективно комбинирано производство“.

18 Член 6, параграф 1 от Законодателен декрет № 20/2007 гласи:

„За да се гарантира, че насърчаването на комбинираното производство на енергия се основава на търсенето на полезна топлоенергия и едновременно с това на икономииите на първична енергия, за високоефективно комбинирано производство на енергия се прилагат разпоредбите на член 3, параграф 3, член 4, параграф 2 и член 11, параграфи 2 и 4 от Законодателен декрет [№ 79/1999]. Високоефективното комбинирано производство на енергия се ползва от предимствата, произтичащи от използването на мерките за прилагане на член 9, параграф 1 от Законодателен декрет [№ 79/1999] и на член 16, параграф 4 от Законодателен декрет № 164 от 23 май 2000 г.“.

19 От акта за преюдициално запитване е видно, че приложение III към Законодателен декрет № 20/2007 транспонира в италианския правен ред приложение III към Директива 2004/8.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

20 Burgo Group притежава редица съоръжения за комбинирано производство на енергия в Италия, които произвеждат едновременно електроенергия и полезна топлоенергия. Това дружество прави искане до GSE да бъде освободено от предвиденото в националното право задължение за закупуване на зелени сертификати за 2011—2013 г. за своите съоръжения за комбинирано производство на енергия.

21 От акта за преюдициално запитване е видно, че посочените съоръжения са били освободени от задължението до 31 декември 2010 г. в съответствие с Решение № 42/02, прието от АЕЕГ.

22 Всяко от исканията за освобождаване от задължението за закупуване на зелени сертификати, отправени от Burgo Group до GSE за 2011—2013 г., е отхвърлено от последното, с мотива че действащото национално законодателство, а именно Законодателен декрет № 20/2007, с който Директива 2004/8 е транспонирана в националното право, предвижда, че считано от 1 януари 2011 г., само съоръженията за комбинирано производство на енергия, които отговарят на критериите, определени в приложение III към този декрет, транспониращо приложение III към тази директива, могат да се ползват от предимствата, предвидени в националното право, сред които е и освобождаването от задължението за закупуване на зелени сертификати. Принадлежащите на Burgo Group съоръжения за комбинирано производство на енергия обаче не отговаряли на тези критерии, тъй като нямали характеристиките на високоефективни съоръжения.

23 Burgo Group подава няколко жалби за отмяна на тези решения пред Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Регионален административен съд Лацио, Италия), които са отхвърлени с решения, постановени през 2015 г.

24 Запитващата юрисдикция уточнява, че с тези решения Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Регионален административен съд Лацио) приема по същество, на първо място, че съгласно член 12, параграф 3 от Директива 2004/8 и съобразно с националната мярка за транспониране на тази разпоредба, считано от 1 януари 2011 г., само съоръженията за високоефективно комбинирано производство на енергия, които са или са били приведени в съответствие с критериите за енергийна ефективност, посочени в приложение III към тази директива, могат да се ползват от предимствата, предвидени в националното право, и по-специално от освобождаване от задължението за закупуване на зелени сертификати. На второ място, тя отбелязва, че според първоинстанционния съд от посочения член 12, параграф 3, както и от транспониращата го национална мярка следва също че до 31 декември 2010 г. държавите членки имат възможност да предвидят друг метод за определяне на високоефективното комбинирано производство на енергия, при условие че се докаже, че този метод отговаря в средна степен на критериите, посочени в това приложение III.

- 25 Така Решение № 42/02 на АЕЕГ предвижда подобен алтернативен метод за определяне на високоефективното комбинирано производство на енергия, който в съответствие с член 12, параграф 3 от Директива 2004/8 и с транспониращото този член националното право може да се прилага до 31 декември 2010 г. Освен това всяко тълкуване в обратен смисъл, първо, би лишило от всякакво значение посочения в тази разпоредба краен срок, а именно 31 декември 2010 г., второ, би свело до минимум обхвата на критериите, определени в приложение III към тази директива, и трето, би направило ненужни технологичните и икономическите усилия на лицата, инвестирани средства за приспособяване на съоръженията за комбинирано производство на енергия, за да ги приведат в съответствие с посочените в това приложение критерии за енергийна ефективност.
- 26 Тъй като счита, че Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Регионален административен съд Лацио) е допуснал грешки при тълкуването и прилагането по-специално на Директива 2004/8, Burgo Group обжалва посочените решения пред Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия).
- 27 Пред запитващата юрисдикция Burgo Group поддържа по-конкретно че Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Регионален административен съд Лацио) неправилно не е взел предвид решение на Съда от 26 септември 2013 г., IBV & Cie (C-195/12, EU:C:2013:598), в което Съдът приложил националната схема за насърчаване, разглеждана в делото, по което е постановено това решение, по отношение не само на съоръженията за високоефективно комбинирано производство на енергия, но и на всички съоръжения за комбинирано производство на енергия. Освен това според същото дружество националното право позволява да се приложат предимствата, и по-специално освобождаването от задължението за закупуване на зелени сертификати, към дружествата, използващи съоръжения за невисокоефективно комбинирано производство на енергия, при това дори след декември 2010 г. Така член 11 от Законодателен декрет № 79/1999, който предвижда по-специално освобождаване от задължението за придобиване на зелени сертификати за съоръженията за комбинирано производство на енергия, бил отменен едва на 19 юли 2014 г.
- 28 При тези обстоятелства Consiglio di Stato (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Допуска ли Директива [2004/8] (по-специално член 12) тълкуване на членове 3 и 6 от Законодателен декрет № 20/2007 в смисъл, че позволяват предоставянето на предимствата, посочени в Законодателен декрет № 79/1999 (и по-конкретно в член 11 и Решение № 42/02 от 19 март 2002 г. на АЕЕГ, с което се прилага посочената по-горе разпоредба), и по отношение на невисокоефективни съоръжения за комбинирано производство на енергия, включително след 31 декември 2010 г.?
  - 2) Допуска ли член 107 ДФЕС тълкуване на членове 3 и 6 от Законодателен декрет № 20/2007 в смисъла, посочен в първия въпрос, доколкото съгласно това тълкуване посочената разпоредба може да представлява „държавна помощ“ и по този начин да се окаже в противоречие с принципа на свободната конкуренция?
  - 3) Съответства ли на принципите на [правото на Съюза] на равенство и недопускане на дискриминация, с оглед на посоченото в първия и втория въпрос и предвид изричното становище на [Burgo Group], национална правна уредба, която позволява съществуването на схеми за насърчаване на [невисокоефективно] комбинирано производство на енергия до 31 декември 2015 г. Всъщност такова може да бъде тълкуването на италианското право съгласно член 25, параграф 11, буква с), точка 1 от Законодателен декрет № 28/2011 за отмяна на разпоредбите на член 11 от Законодателен декрет № 79/1999, считано от 1 януари 2016 г., а понастоящем от 19 юли 2014 г. (съгласно член 10, параграф 15 от Законодателен декрет № 102/2014)?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 29 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 12, параграф 3 от Директива 2004/8 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която позволява на съоръженията за комбинирано производство на енергия, които нямат характеристиките на високоефективни съоръжения по смисъла на тази директива, да продължат да се ползват, дори след 31 декември 2010 г., от схема за насърчаване на комбинираното производство на енергия, по силата на която по-специално те ще бъдат освободени по този начин от задължението за закупуване на зелени сертификати.
- 30 Следва да се отбележи, че схемите за насърчаване на комбинираното производство на енергия, които могат да бъдат установени на национално равнище, се уреждат не от член 12, параграф 3, а от член 7 от Директива 2004/8.
- 31 Съдът е тълкувал член 7 от Директива 2004/8 в смисъл, че приложното му поле не се ограничава единствено до съоръженията за комбинираното производство на енергия, които имат характеристиките на високоефективни съоръжения по смисъла на тази директива. Той е уточнил, че законодателят на Съюза не е имал намерение да ограничава този обхват само до високоефективното комбинирано производство на енергия по смисъла на член 3, буква и) от посочената директива и е отбелязал, че в член 2 от нея, предметът на който, видно от заглавието му, е да даде определение за обхвата на тази директива, се подчертава, че тя се прилага по отношение на „комбинираното производство на енергия, както е дефинирано в член 3“ и че законодателят на Съюза надлежно е дал съответното определение на понятията „комбинираното производство на енергия“ и „високоефективно комбинирано производство на енергия“ за целите на Директива 2004/8 (вж. в този смисъл решение от 26 септември 2013 г., *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, т. 36 и 37).
- 32 Тъй като приложното поле на член 7 от Директива 2004/8 относно схемите за насърчаване на национално равнище не е ограничено само до „високоефективното“ комбинирано производство на енергия (вж. в този смисъл решение от 26 септември 2013 г., *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, т. 38), при предвидените в този член условия държавите членки могат да предвидят схеми за насърчаване на невисокоефективни съоръженията за комбинирано производство на енергия.
- 33 При все това член 12, параграф 3 от тази директива, който предоставя на държавите членки възможността „до края на 2010 г.“ да определят въз основа на свои собствени критерии „едно комбинирано производство на енергия като високоефективно“, е без значение за тълкуването на посочения член 7.
- 34 Всъщност, макар член 12, параграф 3 от Директива 2004/8 да предвижда възможност за държавите членки до 31 декември 2010 г. да определят при определени условия едно комбинирано производство на енергия като високоефективно, като следват метод за изчисляване, различен от предвидения в буква а) от приложение III към посочената директива, тази разпоредба не се отразява на възможността държавите членки да предвидят схеми за насърчаване на невисокоефективно комбинирано производство на енергия или общи схеми за насърчаване на тези две форми на комбинирано производство на енергия.
- 35 Следователно посоченият параграф допуска държавите членки да прилагат дори след 31 декември 2010 г. механизми за насърчаване на комбинираното производство на енергия, какъвто е освобождаването от задължението за закупуване на зелени сертификати, в полза на невисокоефективното комбинирано производство на енергия.

36 С оглед на всичко изложено по-горе на първия въпрос следва да се отговори, че член 12, параграф 3 от Директива 2004/8 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която позволява на съоръженията за комбинирано производство на енергия, които нямат характеристиките на високоефективни съоръжения по смисъла на тази директива, да продължат да се ползват, дори след 31 декември 2010 г., от схема за насърчаване на комбинираното производство на енергия, по силата на която по-специално те ще бъдат освободени по този начин от задължението за закупуване на зелени сертификати.

По втория и третия въпрос

37 С втория и третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 107 ДФЕС и принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация допускат национална правна уредба, която позволява на съоръженията за комбинирано производство на енергия, които нямат характеристиките на високоефективни съоръжения по смисъла на тази директива, да продължат да се ползват, дори след 31 декември 2010 г., от схема за насърчаване на комбинираното производство на енергия, по силата на която по-специално те ще бъдат освободени по този начин от задължението за закупуване на зелени сертификати.

38 В това отношение следва да се припомни, че за да може Съдът да даде полезно за националния съд тълкуване на правото на Съюза, член 94, буква в) от Процедурния правилник на Съда изисква по-конкретно преюдициалното запитване да излага причините, поради които запитващата юрисдикция има въпроси относно тълкуването или валидността на някои разпоредби на правото на Съюза, както и установената от нея връзка между тези разпоредби и национално законодателство, приложимо в главното производство.

39 Съгласно постоянната практика на Съда в рамките на сътрудничеството между него и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 4 декември 2018 г., Minister for Justice and Equality и Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, т. 26 и цитираната съдебна практика).

40 Оттук следва, че въпросите относно правото на Съюза се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 4 декември 2018 г., Minister for Justice and Equality и Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, т. 27 и цитираната съдебна практика).

41 Що се отнася обаче до втория и третия въпрос, актът за преюдициално запитване не отговаря на изискванията за допустимост, посочени в точки 38—40 от настоящото решение.

42 Всъщност, на първо място, този акт не позволява да се разберат причините, поради които запитващата юрисдикция иска да се установи дали разглежданото в главното производство законодателство е съвместимо с член 107 ДФЕС. Несъмнено при определени условия разглежданите схеми за насърчаване биха могли да представляват държавни помощи по смисъла на последната разпоредба. От една страна обаче, в акта за преюдициално запитване не

се уточняват условията за прилагане на тези схеми, и по-специално обстоятелствата, които биха позволили те да бъдат квалифицирани като държавни помощи по смисъла на член 107 ДФЕС. От друга страна, запитващата юрисдикция не пояснява причините, поради които тълкуването на член 107 ДФЕС от Съда е необходимо за решаването на висиящия пред нея спор.

- 43 На второ място, посоченото решение не дава възможност и да се разберат причините, поради които принципите на равенство и на недопускане на дискриминация, установени в правото на Съюза, не биха допуснали национална правна уредба, която позволява да се продължи прилагането на схемите за насърчаване на невисокоефективното комбинирано производство на енергия до 31 декември 2015 г. Всъщност запитващата юрисдикция не излага причините, поради които има въпроси относно съвместимостта на разглежданото законодателство с тези принципи, а само посочва исканията на страните по главното производство в това отношение.
- 44 Като се има предвид, че Съдът не разполага с необходимите данни, за да бъде полезен с отговора си на поставените му втори и трети въпрос, те следва да бъдат обявени за недопустими.

По съдебните разноски

- 45 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (седми състав) реши:

Член 12, параграф 3 от Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕИО трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която позволява на съоръженията за комбинирано производство на енергия, които нямат характеристиките на високоефективни съоръжения по смисъла на тази директива, да продължат да се ползват, дори след 31 декември 2010 г., от схема за насърчаване на комбинираното производство на енергия, по силата на която по-специално те ще бъдат освободени по този начин от задължението за закупуване на зелени сертификати.

Подписи